ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (δεύτερο τμήμα)
της 16ης Νοεμβρίου 1995 *

Στην υπόθεση C-152/94,

που έχει ως αντικείμενο αίτηση του Rechtbank van eerste aanleg te Gent (Βέλγιο) προς το Δικαστήριο, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 177 της Συνθήκης ΕΚ, με την οποία ζητείται, στο πλαίσιο της ποινικής δίκης που εκκρεμεί ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου κατά

Geert van Buynder,

η έκδοση προδικαστικής αποφάσεως ως προς την ερμηνεία του άρθρου 52 της Συνθήκης ΕΟΚ, νυν Συνθήκης ΕΚ,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (δεύτερο τμήμα),

συγκείμενο από τους G. Hirsch, πρόεδρο τμήματος, G. F. Mancini και F. A. Schockweiler (εισηγητή), δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: M. B. Elmer
γραμματέας: H. von Holstein, βοηθός γραμματέας,

λαμβάνοντας υπόψη τις γραπτές παρατηρήσεις που κατέθεσαν:

— η Openbaar Ministerie, εκπροσωπούμενη από τον C. Sorgeloose, αναπληρωτή του procureur du Roi,

* Γλώσσα διαδικασίας: η ολλανδική.

— ο Van Buynder, εκπροσωπούμενος από τον G. Schoeters, δικηγόρο Γάνδης,

— η Κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου, εκπροσωπούμενη από τους S. Braviner, του Treasury Solicitor's Department, και R. Thompson, barrister,

— η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από τους B. J. Drijber και W. Wils, μέλη της Νομικής Υπηρεσίας,

έχοντας υπόψη την έκθεση ακροατηρίου,

αφού άκουσε τις προφορικές παρατηρήσεις του Van Buynder και της Επιτροπής, κατά τη συνεδρίαση της 14ης Σεπτεμβρίου 1995,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 5ης Οκτωβρίου 1995,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Με παρεμπίπτουσα απόφαση της 2ας Ιουνίου 1994, που περιήλθε στο Δικαστήριο στις 10 Ιουνίου 1994, το Rechtbank van eerste aanleg te Gent υπέβαλε, δυνάμει του άρθρου 177 της Συνθήκης ΕΚ, προδικαστικό ερώτημα ως προς την ερμηνεία του άρθρου 52 της Συνθήκης ΕΟΚ, νυν Συνθήκης ΕΚ.

2 Το ερώτημα αυτό ανέκυψε στο πλαίσιο ποινικής δίκης που κινήθηκε κατά του Van Buynder, Βέλγου υπηκόου, ο οποίος διώκεται επειδή άσκησε στο Βέλγιο μη επιτρεπόμενες κτηνιατρικές δραστηριότητες και συγκεκριμένα, προέβη σε χει-

ρουργικές και οδοντιατρικές επεμβάσεις σε ζώα χωρίς να πληροί τις προϋποθέσεις που θέτει ο βελγικός νόμος της 22ας Αυγούστου 1991 περί ασκήσεως της κτηνιατρικής [*Moniteur belge* (Εφημερίδα της Κυβερνήσεως του Βελγίου) της 15ης Οκτωβρίου 1991, σ. 22981].

3 Το άρθρο 3, παράγραφος 1, του νόμου αυτού απαριθμεί τις κτηνιατρικές δραστηριότητες που εμπίπτουν στην άσκηση της κτηνιατρικής. Σ' αυτές περιλαμβάνονται οι «χειρουργικές και οδοντιατρικές επεμβάσεις στα ζώα» (σημείο 6). Το άρθρο 4 του νόμου αυτού εξαρτά την άσκηση της κτηνιατρικής από διάφορες προϋποθέσεις, στις οποίες συγκαταλέγεται η κατοχή νομίμου διπλώματος κτηνιατρικής και η εγγραφή στο μητρώο του συλλόγου των κτηνιάτρων.

4 Στο πλαίσιο της εις βάρος του ανακρίσεως, ο Van Buynder δήλωσε ότι είχε προβεί σε ορισμένες πράξεις που συνίσταντο στη φροντίδα των οδόντων των αλόγων, κυρίως με απόξεση των οδόντων όταν, συνεπεία φυσικής φθοράς, εμφανίζονταν εξογκώματα και τα άκρα τους γίνονταν υπερβολικά κοφτερά. Κατ' αυτόν τον τρόπο, είχε προλάβει πληγές στη γλώσσα και στις γνάθους καθώς και προβλήματα πέψεως. Δεν αμφισβητείται ότι, για τις πράξεις αυτές, ο Van Buynder δεν χρησιμοποίησε ούτε μέσα ναρκώσεως ούτε φάρμακα.

5 Αμυνόμενος, ο Van Buynder υποστήριξε ότι η δραστηριότητα που άσκησε κατ' αυτόν τον τρόπο μπορούσε να ασκείται ελεύθερα στις όμορες χώρες του Βελγίου. Προσκόμισε έναν κατάλογο προσώπων ολλανδικής, γαλλικής και γερμανικής ιθαγένειας, που προέβαιναν στις ίδιες πράξεις υπό παρόμοιες συνθήκες.

6 Δεδομένου ότι ο Van Buynder υποστήριξε ότι, «αν κάποιος μπορεί να ασκεί ένα επάγγελμα σε ορισμένη περιοχή της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, πρέπει να μπορεί να το ασκεί και στο Βέλγιο», το Rechtbank van eerste aanleg te Gent έκρινε ότι,

πριν αποφανθεί επί της ενοχής του κατηγορουμένου, όφειλε να αναστείλει τη διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο το ακόλουθο προδικαστικό ερώτημα:

«Συνιστά η ελευθερία εγκαταστάσεως που προβλέπεται στο άρθρο 52 της Συνθήκης ΕΟΚ διασφάλιση του δικαιώματος οποιουδήποτε προσώπου, ακόμη και όταν δεν έχει την ιδιότητα κτηνιάτρου, να προβαίνει σε οδοντιατρικές επεμβάσεις σε άλογα χωρίς να χρησιμοποιεί φάρμακα ή μέσα ναρκώσεως;»

7 Ο Van Buynder υποστηρίζει ότι το προδικαστικό αυτό ερώτημα δεν είναι κρίσιμο και ότι επομένως είναι απαράδεκτο, αφού η απάντηση στο ερώτημα αν μπορεί ή όχι να προβαίνει στις πράξεις για τις οποίες διώκεται ανευρίσκεται αποκλειστικά στη βελγική νομοθεσία. Υποστηρίζει συναφώς ότι δεν προβαίνει σε οδοντιατρικές επεμβάσεις στα άλογα, υπό την έννοια του άρθρου 3, παράγραφος 1, σημείο 6, του βελγικού νόμου, αλλά ότι προβαίνει αποκλειστικά σε επεμβάσεις συντηρήσεως των οδόντων αλόγων, οι οποίες δεν εμπίπτουν στον νόμο αυτό.

8 Το επιχείρημα αυτό δεν μπορεί να γίνει δεκτό.

9 Πράγματι, κατά πάγια νομολογία, το Δικαστήριο δεν έχει την εξουσία, στο πλαίσιο του άρθρου 177 της Συνθήκης, ούτε να αποφαίνεται επί της ερμηνείας νομοθετικών ή κανονιστικών εθνικών διατάξεων ούτε να εκτιμά τη λυσιτέλεια των ερωτημάτων που του υποβάλλονται από τα εθνικά δικαστήρια (απόφαση της 16ης Απριλίου 1991, C-347/89, Eurim-Pharm, Συλλογή 1991, σ. I-1747, σκέψη 16). Επομένως, όπως τόνισε ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 8 των προτάσεών του, στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να εκτιμήσει το βάσιμο μιας ενστάσεως που στηρίζεται στην έλλειψη λυσιτέλειας ενός προδικαστικού ερωτήματος που απορρέει από εσφαλμένη ερμηνεία του εθνικού δικαίου.

10 Ως προς την ουσία του υποβληθέντος προδικαστικού ερωτήματος, πρέπει να υπομνηστεί ότι, επίσης κατά πάγια νομολογία, οι διατάξεις της Συνθήκης περί

της ελευθερίας εγκαταστάσεως δεν έχουν εφαρμογή σε αμιγώς εσωτερικές καταστάσεις κράτους μέλους, όπως αυτές των υπηκόων κράτους μέλους που ασκούν στο έδαφός του άμισθη επαγγελματική δραστηριότητα, για την οποία δεν μπορούν να επικαλεστούν προγενέστερη εκπαίδευση ή άσκηση σε άλλο κράτος μέλος (απόφαση της 3ης Οκτωβρίου 1990, συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-54/88, C-91/88 και C-14/89, Nino κ.λπ., Συλλογή 1990, σ. I-3537).

11 Όπως προκύπτει από την απόφαση περί παραπομπής και από τις παρατηρήσεις των διαδίκων, η κύρια δίκη αφορά Βέλγο υπήκοο, κάτοικο Βελγίου, ο οποίος επιθυμεί να ασκήσει άμισθη επαγγελματική δραστηριότητα στο Βέλγιο και ο οποίος δεν υποστηρίζει ότι έχει αποκτήσει σε άλλο κράτος μέλος τα επαγγελματικά προσόντα που απαιτούνται για την άσκηση της δραστηριότητας αυτής.

12 Επομένως, η κατάσταση αυτή δεν παρουσιάζει κανένα στοιχείο συνδέσεως με οποιαδήποτε από τις καταστάσεις τις οποίες αφορά το κοινοτικό δίκαιο, με αποτέλεσμα να μην έχουν εφαρμογή οι διατάξεις της Συνθήκης για την ελευθερία εγκαταστάσεως.

13 Συνεπώς, στο υποβληθέν ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 52 της Συνθήκης δεν έχει εφαρμογή σε μια αμιγώς εσωτερική κατάσταση κράτους μέλους, όπως αυτή του υπηκόου κράτους μέλους που ασκεί στο έδαφός του άμισθη επαγγελματική δραστηριότητα για την οποία δεν μπορεί να επικαλεστεί προγενέστερη εκπαίδευση σε άλλο κράτος μέλος.

Επί των δικαστικών εξόδων

14 Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν η Κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου και η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, οι οποίες κατέθεσαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, δεν αποδίδονται. Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει

ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (δεύτερο τμήμα)

κρίνοντας επί του ερωτήματος που του υπέβαλε με παρεμπίπτουσα απόφαση της 2ας Ιουνίου 1994 το Rechtbank van eerste aanleg te Gent, αποφαίνεται:

Το άρθρο 52 της Συνθήκης ΕΚ δεν έχει εφαρμογή σε μια αμιγώς εσωτερική κατάσταση κράτους μέλους, όπως αυτή του υπηκόου κράτους μέλους που ασκεί στο έδαφός του άμισθη επαγγελματική δραστηριότητα για την οποία δεν μπορεί να επικαλεστεί προγενέστερη εκπαίδευση σε άλλο κράτος μέλος.

Hirsch Mancini Schockweiler

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 16 Νοεμβρίου 1995.

Ο Γραμματέας

R. Grass

Ο Πρόεδρος του δευτέρου τμήματος

G. Hirsch